

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. birželio d. Nr. 21RE1- (AG1-121/10-2024)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės (posėdžio pirmininkė), Beatos Labutytės (pranešėja) ir Dariaus Saveikio, viešame Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo M.L. patikslintą skundą atsakovui Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriui dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo išnagrinėti iš naujo,
Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas patikslintu skundu (toliau – skundas) prašė: „1) panaikinti Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-03-26 sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pakartotinio atsakymo į 2024-02-14 prašymą“ (toliau – Sprendimas); 2) panaikinti Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisijos 2024-03-21 posėdžio protokole Nr. (duomenys neskelbtini) nurodytą sprendimą nepritarti pareiškėjų prašymui (toliau – ir Sprendimo dalis, ir Protokolinis nutarimas); 3) įpareigoti Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisiją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą“.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad 2024-02-14 Kėdainių r. savivaldybės 20 žemdirbių raštu kreipėsi į Kėdainių r. savivaldybės Eismo saugumo komisiją (toliau – Eismo saugumo komisija) prašydami: 1) informuoti, ar vietinės reikšmės kelyje JS-6, įrengiant draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, buvo atlikti specialūs apskaičiavimai, tyrimai ir bandymai, kaip nurodyta Taisyklių 112 p.; 2) panaikinti šalia valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai, ties posūkiu į vietinės reikšmės kelią JS-6, įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t., kurie ūkininkams apriboja sąlygas verstis žemės ūkio veikla. Kėdainių r. savivaldybės administracija (toliau – Administracija) 2024-03-12 raštu Nr. (duomenys neskelbtini) informavo, kad prašymas įtraukiamas į Kėdainių r. savivaldybės Eismo saugumo komisijos darbotvarkę ir bus nagrinėjamas artimiausiam komisijos posėdyje. Apie priimtą Eismo saugumo komisijos sprendimą informuos papildomai.

Administracija su Sprendimu atsiuntė Protokolinio nutarimo kopiją. Protokoliniame nutarime buvo nurodyta, kad nuspręsta nepritarti pareiškėjų prašymui bei paaiškinta, kad Eismo saugumo komisijos sprendimas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyriui arba Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimu nepritarti pareiškėjų prašymui. Pareiškėjo nuomone, Sprendimas yra nepagrįstas faktinėmis aplinkybėmis, teisės aktais, neišsamus, nemotyvuotas, todėl naikintinas.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 6 str. 32 p. nustatyta, kad savivaldybių savarankiškosioms (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) funkcijoms priskiriama savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Ši savarankiška savivaldybių funkcija yra susijusi su Lietuvos Respublikos

kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 2 str. 21 d. nurodytomis techninėmis eismo reguliavimo priemonėmis – kelio ženklų, šviesoforų, atitvarų, kelių ženklinimo ir kitos techninių priemonių eismui reguliuoti įgyvendinimu. Nurodytos teisės aktų nuostatos reiškia, kad už saugaus eismo organizavimą atsako savivaldybė, tačiau šios funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais ir tai nereiškia, kad savivaldybės šioje srityje yra visiškai savarankiškos, savivaldybės savo funkcijas gali įgyvendinti tik ta apimtimi, kuri yra apibrėžta teisės aktais. Šiuo atveju, Eismo saugumo komisija, priimdama ginčijamą Sprendimą, nesilaikė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) reikalavimų, nes jis buvo priimtas be objektyvaus faktinių aplinkybių tyrimo ir faktinių aplinkybių vertinimo kvalifikavimo bei pagrindimo pagal atitinkamų teisės aktų nuostatas. Šiame sprendime nenurodyti teisiniai argumentai, nulėmę tokio turinio sprendimo priėmimą. Toks Sprendimas laikytinas neteisėtu iš esmės, nes pareiškėjas ir kiti asmenys, kurių teises šis Sprendimas pažeidžia, negali nuo tokio sprendimo gintis. Pareiškėjo manymu, kad vien šios aplinkybės sudaro savarankišką pagrindą šį sprendimą panaikinti.

Nurodė, kad Sprendime nurodyta informacija, jog nepakrauta žemės ūkio technika gali įvažiuoti į vietinės reikšmės kelią Nr. JS-6, yra neteisinga bei neatitinka faktinių aplinkybių. Pareiškėjas užsiima žemės ūkio veikla, žemės sklypams įdirbti naudoja įvairią žemės ūkio techniką ir, vykdamas dirbti į laukus, naudojami Josvainių seniūnijos vietinės reikšmės keliu Nr. JS-6. Šis kelias yra vienintelis, kuriuo galima privažiuoti prie dirbamų laukų su plačiagabaritine žemės ūkio technika, sveriančia daugiau nei kelio ženkle Nr. 314 „Ribota masė“ nustatytas 20 t apribojimas. Pavyzdžiui, kombainas „New Holland“, kurio apsisukimo ašis yra 46 pėdos, t. y. 14 metrų, svoris 25 700 kg, traktorius „John Deere 8370R“, kurio apsisukimo ašis 6,45 m, svoris 13 300 kg, traktorius K-701, kurio plotis 4 500 mm, apsisukimo ašis 7 200 mm, svoris 13 500 kg ir padargas, sėjamoji, kurios svoris 13 000 kg. Kito kelio privažiuoti su sunkiąja plačiagabaritine žemės ūkio technika prie ūkininkų dirbamų laukų nėra, todėl ūkininkams yra sudaromi apribojimai ūkininkauti, laikytis augalų sėjomainos bei tausoti žemę, nes cukrinių runkelių taip pat negalime auginti dėl kelyje įrengtų svarių ribojančių ženklų. Šiuolaikinei žemės ūkio technikai sveriant vis daugiau, atnaujinę žemės ūkio technikos parką, nebegalime patekti į dirbamus laukus ir su tuščia žemės ūkio technika.

Eismo saugumo komisija nesiėmė aktyvių veiksmų, siekdama išsiaiškinti situaciją, nevertino ir nenagrinėjo aukščiau nurodytų faktinių aplinkybių, Sprendime nurodyta neteisinga informacija dėl žemės ūkio technikos svorio, visiškai nenurodyti sprendimo priėmimo teisiniai argumentai.

Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 „Dėl Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Taisyklės), 112 p. rašoma, kad ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ įrengiamas transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis, kurių masė su kroviniu ar be jo yra didesnė už nurodytą ženkle, eismui per ribotos keliamosios galios kelių statinius (tiltus, viadukus ir pan.) uždrausti. Ženkle turi būti nurodyta tokia leidžiamoji transporto priemonių masė, kuri atitiktų tikslią statinio keliamąją galią, nustatytą specialiais apskaičiavimais, tyrimais ir bandymais.

Kelių įstatymo 2 str. 5 d. nustatyta kelio sąvoka – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme. Kelių įstatymo 2 str. 13 d. nurodyta, kad kelio statinys – kelio elementas, turintis laikančiąsias konstrukcijas (tiltas, viadukas, estakada, tunelis, triukšmo užtvara, atraminė sienelė, rėminė ar gembinė konstrukcija, pylimas, ryšių bokštas ir kt.). Pagal galiojantį reglamentavimą ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ įrengiamas eismui per ribotos keliamosios galios kelių statinius uždrausti, tačiau vietinės reikšmės kelias JS-6, kuriame įrengti draudžiamieji kelio ženklai Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, neturi kelio statinių, t. y. kelio, elemento, turinčio laikančiąsias konstrukcijas (pvz. tilto, viaduko, estakados, tunelio ir pan.). Be to, pagal Taisyklių 112 p. ženkle turi būti nurodyta tokia leidžiamoji transporto priemonių masė, kuri atitiktų tikslią statinio keliamąją galią, nustatytą specialiais apskaičiavimais, tyrimais ir bandymais, tačiau

nėra atlikta specialių skaičiavimų, tyrimų ir bandymų, kad šio kelio leidžiamoji transporto priemonių masė atitiktų tikslią statinio keliamąją galią. Eismo saugumo komisija, esant poreikiui, turi teisę kviešti ekspertus, kitus kompetentingus specialistus probleminiams eismo saugumo klausimams spręsti, tačiau Eismo saugumo komisija šia teise nepasinaudojo. Be to, Eismo saugumo komisija sprendime nepasisakė dėl galiojančio teisinio reglamentavimo specialių skaičiavimų, tyrimų ir bandymų, kad šio kelio leidžiamoji transporto priemonių masė atitiktų tikslią statinio keliamąją galią.

Pasak pareiškėjo, Atsakovė privalo laikytis VAI 3 str. įtvirtintų viešojo administravimo principų. Sprendime nesivadovauta įstatymo viršenybės ir objektyvumo principais, priimtas sprendimas nebuvo pagrįstas jokiais nuosekliais skaičiavimais, specialistų paaiškinimais ar kitais duomenimis. Anot jo, transporto priemonių (žemės ūkio technikos) eismo riboti nėra teisinio pagrindo, nes jos šioje kelio atkarpoje nekelia jokie pavojaus eismo saugumui ar aplinkai. Sprendime nėra pateikiama jokių duomenų, kurie patvirtintų, kad Josvainių seniūnijos vietinės reikšmės kelyje Nr. JS-6 būtina užtikrinti saugų eismą arba apsaugoti aplinką.

Pareiškėjo nuomone, Sprendimas priimtas iš esmės be objektyvaus faktinių aplinkybių tyrimo ir faktinių aplinkybių vertinimo kvalifikavimo ir pagrindimo pagal atitinkamų teisės aktų nuostatas, todėl turi būti panaikintas (b. l. 45-48).

Pareiškėjas 2024-06-03 pateikė Komisijai papildomus rašytinius paaiškinimus (reg. Nr. 20R1-474), kuriuose nurodė, kad susipažino su Atsakovės atsiliepimu ir nesutinka su atsiliepime pateiktais argumentais. Papildomai paaiškino, kad žemdirbių pasipiktinimo nebūtų buvę, jeigu Eismo saugumo komisija būtų informavusi apie organizuojamą posėdį, žemdirbiai būtų galėję Eismo saugumo komisijos posėdyje išsakyti savo argumentus bei motyvus, tačiau to nebuvo padaryta. Protokolo turinyje, susijusiame su pareiškėjo klausimu, yra aprašyti pamąstymai, tačiau nėra nutarimo teisinio ir faktinio pagrindo nepritari pareiškėjų prašymui panaikinti šalia valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai- Cinkiškiai, ties posūkiu į vietinės reikšmės kelią Nr. JS-6, įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, kurie ūkininkams apriboja sąlygas verstis žemės ūkio veikla. Akivaizdu, kad atsakovo atsiliepime taip pat nėra argumentų, kad Eismo saugumo komisija, priimdama Protokolinį sprendimą nepritari žemdirbių prašymui, rėmėsi teisiniais ir faktiniais pagrindais. Nurodė, kad visiškai palaiko savo pateiktą 2024-04-30 patikslintą skundą dėl Kėdainių r. savivaldybės Eismo saugumo komisijos Protokolinio sprendimo panaikinimo.

Administracija atsiliepime prašo Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime paaiškino, kad Eismo saugumo komisija gavo 2024-02-14 prašymą „Dėl kelio ženklų panaikinimo“ (toliau – Prašymas), kuriame prašė informuoti, ar vietinės reikšmės kelyje JS-6, įrengiant draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, buvo atlikti specialūs skaičiavimai, tyrimai ir bandymai, kaip nurodyta Taisyklių 112 p., taip pat buvo prašoma panaikinti šalia valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai, ties posūkiu į vietinės reikšmės kelią JS-6, įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t., kurie ūkininkams apriboja sąlygas verstis ūkio veikla.

Eismo saugumo komisija 2024-03-21 svarstė pareiškėjo Prašymą (protokolas Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ir nusprendė nepritari pareiškėjų prašymui, atsižvelgiant į motyvus, nurodytus minėtame protokole.

Administracija, į pareiškėjo Skunde Eismo saugumo komisijai pateikiamus argumentus, susijusius su Kelio ženklo Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, įrengimu, laiko nepagrįstais ir nesusijusiais su Sprendimu, nes juo nebuvo sprendžiamas minėto kelio ženklo įrengimo klausimas.

Skunde Eismo saugumo komisijai pareiškėjo pateikiami argumentai, susiję su reikalavimais kelio ženklui įrengti, nurodoma, kad Taisyklių 112 p. rašoma, kad ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ įrengiamas transporto priemonių ir junginių su priekabomis, kurių masė su kroviniu ar be jo yra didesnė už nurodytą ženkle, eismui per ribotos keliamosios galios kelių statinius (tiltus, viadukus ir pan.) uždrausti. Ženkle turi būti nurodyta tokia leidžiamoji transporto priemonių masė, kuri atitiktų tikslią statinio keliamąją galią, nustatytą specialiais apskaičiavimais, tyrimais ir bandymais. Šie argumentai niekaip nesusiję su Sprendimu, nes minėti reikalavimai taikomi, priimant sprendimus kelio ženklui įrengti. Paprastai šie reikalavimai – atlikti tyrimus ir skaičiavimus, gali būti atliekami statant ir projektuojant statinius, ir šiuo pagrindu remiantis, paskaičiuoti leidžiamąją transporto

priemonių masę. Nagrinėjamu atveju, Atsakovas, priimdamas Sprendimą, neturėjo pagrindo atlikti skaičiavimų ir tyrimų, nes nespėdė kelio ženklų įrengimo klausimo apskritai.

Minimas kelio ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t vietinės reikšmės kelyje Nr. JS-6 buvo įrengtas 2015-03-19 Eismo saugumo komisijos nutarimu, (protokolas Nr. (*duomenys neskelbtini*); darbotvarkės (*duomenys neskelbtini*) klausimas). Sprendimai dėl kelio ženklų įrengimo nebuvo skundžiami teisės aktuose nustatytais terminais, taip pat nėra skundžiami iš pareiškėjo skundu Komisijai, todėl tai nėra šios bylos nagrinėjimo dalykas, o skundo argumentai atmestini, kaip nepagrįsti ir niekaip nesusiję su nagrinėjamas byla ir skundo reikalavimais.

Atsakovui neaišku, kaip pareiškėjas naudojo savo turima ūkio technika ir vykdė veiklą nuo 2015 m., kuomet buvo įrengtas kelio ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, kas pasikeitė ir kokių pagrindų reikėtų keisti esamą situaciją, kada pareiškėjas įsigijo sunkiąją techniką (kita vertus į bylą pateikė ir senos technikos dokumentus, pvz., „Kirovec“ traktoriaus) ir nuo kada, pareiškėjo manymu, ūkininkams nuo 2015 m. galioję ženklai pradėjo riboti sąlygas verstis žemės ūkio veikla. Tokių duomenų ir argumentų, įrodančių, kad esamą situaciją reikia keisti, pareiškėjas Atsakovui nepateikė. Pareiškėjas rėmėsi tik minėtais kelio ženklų įrengimo argumentais. Atsakovas nurodė, kad 2015 m. priimti sprendimai nebuvo skundžiami.

Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo pateikiami argumentai dėl Taisyklių 112 p. nuostatų aiškinimo byloje neaktualūs ir dėl to, kad cituojama paskutinė, šiuo metu galiojanti Taisyklių redakcija, kuri netaikytina Kelio ženklų įrengimo 2015 m. momentu. Tuo metu galiojo kitokia taisyklių nuostata (2012-05-01 redakcijos), kurios 113 p. buvo nustatyta, kad ženklas Nr. 314 įrengiamas ir su papildomomis lentelėmis bei ženkluose Nr. 601–603, 609, 628 naudojamas taip pat, kaip ir ženklas Nr. 302, o 106 p. nurodyta, kad „Ženklas Nr. 302 „Eismas draudžiamas“ naudojamas tuose keliuose ar jų ruožuose, kuriuose būtina uždrausti transporto priemonių eismą. Ženklas įrengiamas iš abiejų (visų) pusių prieš pat kelio ruožo, kuriame draudžiamas eismas, pradžią. Apie ruožo, kuriame draudžiamas eismas, pradžią vairuotojai turi būti informuojami iš anksto, įrengiant artimiausioje sankryžoje <...>“. Kelių statinių baigtinio sąrašo Taisyklės nepateikia ir niekaip nedraudžia riboti masės kelio (inžinerinio statinio) atkarpi. Eismo saugumo komisijos nutarime, (protokolas Nr. (*duomenys neskelbtini*); darbotvarkės (*duomenys neskelbtini*) klausimas), buvo pateikti argumentai, dėl ko šio ženklų įrengimas reikalingas sankryžoje Cinkiškiai-Skaistgiriai, būtent dėl prastos kelio būklės, nes važiuojant sunkiasvoriams automobiliams ir traktoriams kelyje susidaro provėžos ir duobės, o susisiekti sunkiasvoriam transportui su Skaistgirių ir kitomis gyvenvietėmis galima regioniniu keliu Kampai-Skaistgiriai, nurodoma, kad, važinėjant sunkiasvoriam transportui, buvo išmušamos duobės, kurių nespėta remontuoti. Kelio pagrindai ir danga gali būti nepritaikyta sunkiasvoriam transportui, lygiai taip pat, kaip ir kiti kelio elementai. Eismo saugumo komisija tuo metu atsižvelgė į seniūno pateiktus argumentus, praktines problemas, siekė, jog artimiausių gyvenviečių gyventojams nebūtų bloginamas susisiekimas, būtinas kasdien, nebūtų gadinama kelio danga. Kėdainių r. savivaldybė, kaip kelio savininkė, turi pareigą rūpintis savo nuosavybe ir viešuoju interesu. Vadovaujantis Kelių įstatymo 4 str. 1 d., keliai nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, fiziniams ar juridiniams asmenims, o vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms (3 d.). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas) 10 str. 8 d. 2, 3 ir 4 p., užtikrindamas eismo saugumą, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius sudaro savivaldybės Eismo saugumo komisiją, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose, organizuoja savivaldybei priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių poveikio kelių saugumui vertinimą, vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą. Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 39-2 str., vežant didžiagabaričius ir (arba) sunkiasvorius krovinius Lietuvos Respublikoje, privaloma turėti leidimą naudotis valstybinės reikšmės keliais važiuojant didžiagabaritėmis ir (arba) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis Kelių įstatymo nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-02-11 nutarimu Nr. 155, patvirtinto Kelių priežiūros tvarkos aprašo nuostatose nustatyta: 4.2. prižiūrėti, kad kelias, jo statiniai (iš jų ir techninės eismo reguliavimo priemonės) būtų techniškai tvarkingi, estetiški, atitiktų Lietuvos standartus ir normatyvinius statybos techninius dokumentus; 5.3. organizuoti kelių ir jų statinių apsaugą per polaidį; 5.6. iš eismo dalyvių ar kitų

asmenų gavę informaciją apie kelyje esančią kliūtį, kuri trukdo eismui ir kelia pavojų, neatidėliodami organizuoti darbus, kad kliūtis būtų pašalinta, o jeigu to neįmanoma padaryti, užtikrinti, kad pavojingose vietose būtų įrengtos atitinkamos techninės eismo reguliavimo priemonės, kol ši kliūtis bus pašalinta. Atsakovas turėjo teisės aktais suteiktą kompetenciją ir teisę įrengti kelio ženklą.

Pareiškėjo Prašymas susijęs ne tik su vietinės reikšmės kelių eismo reguliavimu. Atsakovas kreipėsi į AB „Via Lietuva“ 2024-03-26 raštu NR. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl persiunčiamo 2024-02-14 prašymo“, kuriuo prašė pagal kompetenciją išnagrinėti prašymo dalį apie atramų su nukreipiamaisiais ženklais panaikinimą valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai.

AB „Via Lietuva“ 2024-04-02 el. paštu Pareiškėjui ir Atsakovui pateikė atsakymą, kad kelio ženklai yra suprojektuoti ir įrengti vykdant valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 kapitalinį remontą ir atitinka kelių statybos techninius reikalavimus. Nurodė, kad naudotis keliais galima tik tokiomis transporto priemonėmis ar jų junginiais, kurios neviršija susisiekimo ministro 2002-02-18 įsakymu Nr. 3-66 patvirtintų didžiausių leidžiamų naudojamų keliais transporto priemonių ar jų junginių techninių parametrų, įskaitant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008-07-04 įsakymu Nr. 3D-373 patvirtintus traktorių ir savaeigių mašinų didžiausiuosius leidžiamus parametrus. Jeigu transporto priemonės ar jų junginių techniniai parametrai su kroviniu ar be jo yra didesni (bent kiek) už didžiausiuosius leidžiamus, tai naudotis keliais tokiomis transporto priemonėmis ar jų junginiais galima Kelių įstatymo 20 str. nustatyta tvarka, gavus kelio savininko sutikimą. *Pažymėtina, kad Sutikimo naudotis keliais nereikia, kai traktoriumi ar savaeige žemės ūkio mašina, kurių matmenys (ilgis, plotis, aukštis) su kroviniu ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojamus keliais transporto priemonės ar jų junginio matmenis ir kurių kraštiniai taškai paženklinėti, važiuojama į lauką, iš vieno lauko į kitą lauką ar grįžtama iš jo (Kelių įstatymo 20 str. 4 d.).*

Atsakovo nuomone, Atsakovas 2015 m., siekiant išsaugoti kelio dangą, turėjo teisę riboti eismą sunkiasvoriam transportui, o Pareiškėjo prašymas (ir skundas) yra nepagrįsti duomenimis, sudarančiais pagrindą keisti anksčiau priimtą Atsakovo sprendimą. Pareiškėjo skundą laiko nepagrįstu ir prašo atmesti (b. l. 59-62).

Pareiškėjas 2024-06-04 pateikė Komisijai Prašymą (reg. Nr. 20R1-481), kuriame nurodė, kad patikslina pateiktą 2024-04-30 patikslintą skundą ir papildomai prašo panaikinti Kėdainių rajono savivaldybės administracijos 2024-03-26 raštą Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl pakartotinio atsakymo į 2024-02-14 prašymą“ patikslintame skunde bei 2024-06-02 rašytiniuose paaiškinimuose nurodytais motyvais (b. l. 107).

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-03-26 sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) pagrįstumo ir teisėtumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas ir dar keli asmenys 2024-02-14 kreipėsi į Eismo saugumo komisiją prašydami panaikinti šalia valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai ties posūkiu į vietinės reikšmės kelią JS-6 (X: 6119239, Y: 486654) įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t., nurodydami, kad kelias JS-6 yra vienintelis, kuriuo besikreipiantys Prašymu gali privažiuoti prie dirbamų laukų su žemės ūkio technika: traktoriais ir jų junginiais, kombainais, kurie sveria daugiau nei kelio ženkle Nr. 314 „Ribota masė“ nustatytas 20 t apribojimas. Kito kelio privažiuoti su sunkiąja žemės ūkio technika prie dirbamų laukų nėra, todėl pareiškėjams sudaromi apribojimai verstis žemės ūkio veikla. Taisyklių 112 p. rašoma, kad ženklas Nr. 314 „Ribota masė“ įrengiamas transporto priemonių ir jų junginių su priekabomis, kurių masė su kroviniu ar be jo yra didesnė už nurodytą ženkle, eismui per ribotos keliamosios galios kelių statinius (tiltus, viadukus ir pan.) uždrausti. Ženkle turi būti nurodyta tokia leidžiamoji transporto priemonių masė, kuri atitiktų tikslią statinio keliamąją galią, nustatytą specialiais apskaičiavimais, tyrimais ir bandymais. Pagal Kelių įstatymo 2 str. 5 d. nurodytą kelio sąvoką, kelias - inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio

juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme. Kelių įstatymo 2 str. 13 d. nustatyta, kad kelio statinys - kelio elementas, turintis laikančiąsias konstrukcijas (tiltas, viadukas, estakada, tunelis, triukšmo užtvara, atraminė sienelė, rėminė ar gembinė konstrukcija, pylimas, ryšių bokštas ir kt.). Pagal pareiškėją, vietinės reikšmės kelias JS-6, kuriame įrengti draudžiamieji kelio ženklai Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, neturi kelio statinių - kelio elemento. turinčio laikančiąsias konstrukcijas (pvz. tilto, viaduko, estakados, tunelio ir pan.). Be to, pagal Taisyklių 112 p. ženkle turi būti nurodyta tokia leidžiamoji transporto priemonių masė; kuri atitiktų tikslią statinio keliamąją galią, nustatytą specialiais apskaičiavimais, tyrimais ir bandymais, tačiau, pareiškėjo žiniomis, nėra atlikta specialių skaičiavimų, tyrimų ir bandymų, kad šio kelio leidžiamoji transporto priemonių masė atitiktų tikslią statinio keliamąją galią. Prašė: 1) informuoti, ar vietinės reikšmės kelyje JS-6, įrengiant draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t, buvo atlikti specialūs apskaičiavimai, tyrimai ir bandymai, kaip nurodyta Taisyklių 112 p.; 2) panaikinti šalia valstybinės reikšmės kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai, ties posūkiu į vietinės reikšmės kelią JS-6, įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t., kurie ūkininkams apriboja sąlygas verstis žemės ūkio veikla. Taip pat prašė imtis priemonių ir panaikinti šias 4 atramas su kelio ženklais arba ieškoti kitų sprendimo būdų, nesudaranti kliūčių laisvai judėti didelių gabaritų technikai (b. l. 5-6; 68).

Eismo saugumo komisija 2024-03-21 posėdyje (*duomenys neskelbtini*) klausimu svarstė kolektyvinį gyventojų prašymą dėl kelio ženklų panaikinimo Josvainių sen., (*duomenys neskelbtini*) Svarstymo metu Josvainių seniūnijos seniūnas A. S., dalyvavęs posėdyje, teigė, kad raštą Eismo saugumo komisijai pasirašė praktiškai žemdirbiai, susiję su žemės ūkiu.

Seniūnas A. S. papasakojo, kad 2015 m. buvo pastatytas ženklas „Ribota masė“, kadangi tuo keliu pagrindinis susiekimas su Skaistgiriais, o kelias buvo labai sugadintas, kadangi melioratoriai kelią darė, žvyrą vežė ir miškininkai važiuavo. Šiuo keliu arčiau išvažiuoti iš (*duomenys neskelbtini*) k. ir buvo prieita išvada, kad tuo keliu neįmanoma pravažiuoti, buvo apribotas svoris 20 t. Seniūno nuomone, ūkininkams iš Rugėnų, Vincentavos ir Langakių k. šiuo keliu važiuoti labai gerai į Kėdainius, tuomet jiems nereikia važiuoti regioniniu keliu.

Komisijos pirmininkas G. M. pasiteiravo seniūno, ar traktorius, pakrautas grūdais, negali pravažiuoti šiuo keliu, jei yra ribojamas svoris 20 t? Seniūnas A. S. atsakė, kad tuščias tik įvažiuoti gali.

Seniūnas A. S. taip pat informavo, kad projektuotojai, kada darė valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai atkarpos rekonstrukcijos projektą prie šio kelio, teiravosi seniūno, ar šie svorį ribojantys ženklai, įrengti vietinės reikšmės kelyje, yra trumpalaikiai, mėnesio laiko. Seniūnas teigė atsakęs, kad šie ženklai yra apsvarstyti per saugų eismą ir pastovūs ženklai, tai projektuotojai įdėjo tokius pat ženklus ir valstybinės reikšmės kelyje.

Komisijos pirmininkas G. M. pasiteiravo seniūno, kokia seniūnijos nuomonė, ar šie svorį ribojantys ženklai turi likti, ar turi būti panaikinti?

Seniūnas A. S. atsakė, kad negirdėjo, jog nors vieną ūkininką būtų kas nors nubaudę, važiuojantį šiuo keliu, kuriame įrengti svorį iki 20 t ribojantys ženklai. Skaistgirių, Vincentavos, Būdų gyvenvietėse gyvena apie 300 žmonių, tai yra pagrindinis kelias ir susisiekimas su Kėdainiais, o kadangi 4 metus kelio Kampai-Skaistgiriai nenumatoma asfaltuoti, tai jeigu būtų nuimti svorio apribojimai nuo to kelio, tai būtų kaip su Angirių užtvanka, vėl pasidarytų blogas kelias.

AB „Kelių priežiūra“ Kėdainių kelių tarnybos vadovas T. G. pažymėjo, kad kelias silpnas ir jeigu pakrauti įvažiuos, tikėtina, kad įlauš. Taip pat pridūrė, kad dėl dviejų svorį ribojančių ženklų nuėmimo, kurie atsiradę ant valstybinės reikšmės kelio, kad ir kaip nenorėtume, bet turėtume kreiptis į AB „Via Lietuva“.

Komisijos pirmininkas G. M. pažymėjo, kad keistai atrodytume, jei anksčiau kreipėmės dėl svorį ribojančių ženklų įtraukimo ant valstybinės reikšmės kelio, o dabar kreiptumėmės dėl jų nuėmimo po pusmečio.

Komisijos pirmininkas G. M. dar kartą pasiteiravo seniūno, ar jis pritaria esamam svorio ribojimo ženklinimui? Seniūnas A. S. atsakė, kad jis pritaria. Seniūnas A. S. sakė suprantantis ir žemdirbius, bet pasak jo - kito kelio nėra, nes jeigu kelias būtų paleidžiamas, tai kas iš to kelio, gaunasi toks pats, o be to Skaistgirių gyventojai pradėtų rinkti parašus.

Seniūno A. S. nuomone, jeigu nuimtume ženklą nuo Skaistgirių pusės, tai tas kelias taptų tranzitiniu.

Seniūnas A. S. pažymėjo, kad kelyje, kuriame įrengti svorį ribojantys ženklai, specialių skaičiavimų, tyrimų ir bandymų, kad šio kelio leidžiamoji transporto priemonių masė atitiktų tiksliai statinio keliamąją galią, nebuvo atlikta.

Seniūnas A. S. atkreipė dėmesį pirmininko dėmesį, kad pareiškėjų prašyme dar yra paminėta problema dėl aikštelės (salelės), kuomet sukama iš krašto kelio su technika - negalima įvažiuoti į vietinės reikšmės kelią dėl aikštelėje (salelėje) įrengtų ženklų. Seniūnas A. S. pažymėjo, kad šią problemą žemdirbiai jam buvo jau išsakę rajoninio kelio rekonstrukcijos metu, kad bus blogai.

Pelėdnagių seniūnijos seniūnas E. P. pasiūlė užmesti maišą ant vietinės reikšmės kelyje įrengtų ženklų, kad keliu galėtų važiuoti ūkininkai bei nebūtų pažeidžiami įstatymai ir seniūnijai tvarkyti kelią, kad būtų mažiau problemų ir konfliktų.

Komisijos pirmininkas G. M. pažymėjo, kad seniūnija pasisako, jog svorį ribojantys ženklai liktų ir nėra logiška po metų laiko kreiptis į Kelių direkciją, kad ženklai būtų pakeisti, nes neturi rimtos priežasties, kad situacija būtų pasikeitusi po 2015 m. Eismo saugumo komisijos priimto sprendimo įrengti svorį ribojančius ženklus.

Komisijos pirmininkas G. M. pažymėjo, kad prašymą pateikusių asmenų prašymas yra suprantamas, galbūt jų atžvilgiu teisingas, bet visos seniūnijos ir gyventojų atžvilgiu ar teisingas, tai klausimas.

AB „Kelių priežiūra“ Kėdainių kelių tarnybos vadovas T. G. pasiūlė taikyti alternatyvą, kad ūkininkams darbymečio metu svorį ribojančius ženklus laikyti negaliojančiais.

Seniūnas A. S. pasiūlė valstybinės reikšmės kelyje svorį ribojančius ženklus palikti, o vietinės reikšmės kelyje įrengtus ženklus panaikinti, tačiau komisijos pirmininkas paprieštaravo, kad logikos tokiam siūlyme nėra.

AB „Kelių priežiūra“ Kėdainių kelių tarnybos vadovas T. G. pažymėjo, kad jeigu norima naikinti svorį ribojančius kelio ženklus vietinės reikšmės kelyje, tai jie turi būti naikinami ir valstybinės reikšmės kelyje.

Buvo nutarta, atsižvelgiant į aukščiau nurodytus motyvus, nepritarti pareiškėjų prašymui, tačiau savivaldybės administracijai, gavus Josvainių seniūnijos prašymą dėl kelio ženklų Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t galiojimo laiko, kreiptis į AB „Via Lietuva“ dėl kelio ženklų Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t termino apribojimo seniūnijos rašte nurodytu terminu (b. l. 81-83).

Administracija 2024-03-26 raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) kreipėsi UAB „Via Lietuva“, kuriame nurodė, kad Administracija 2024-02-23 gavo gyventojų prašymą „Dėl kelio ženklų panaikinimo“ ir 2024-03-21 jį svarstė Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisijos posėdyje. Prašė pagal kompetenciją išnagrinėti prašymo dalį apie atramų su nukreipiamaisiais kelio ženklais panaikinimą valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai, kurie apriboja patekimą su žemės ūkio technika į laukus ir kelia pavojų važiuojančiai technikai ir ją valdantiems asmenims ir apie priimtus sprendimus informuoti pareiškėją, atsakymo kopiją persiunčiant Kėdainių rajono savivaldybės administracijai (b. l. 67).

Administracijos direktorius Sprendimu atsakė pareiškėjui. Sprendime nurodė, kad Eismo saugumo komisijos 2024-03-21 posėdyje buvo nagrinėtas pareiškėjo prašymas ir siunčia Eismo saugumo komisijos protokolo kopiją. Pažymėjo, kad, Administracijai gavus Josvainių seniūnijos prašymą dėl kelio ženklų Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t galiojimo laiko, bus kreipiamasi į AB „Via Lietuva“ dėl kelio ženklų Nr. 314 „Ribota masė“ 20 t termino apribojimo seniūnijos rašte nurodytu terminu.

Papildomai informavo, kad pareiškėjo prašymo dalį dėl atramų su nukreipiamaisiais kelio ženklais panaikinimo valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. 229 Aristava- Kėdainiai-Cinkiškiai, kurie apriboja patekimą su žemės ūkio technika į laukus ir kelia pavojų važiuojančiai technikai ir ją valdantiems asmenims, nagrinėjimui pagal kompetenciją persiuntė AB „Via Lietuva“ (b. l. 80).

AB „Via Lietuva“ 2024-04-03 el. laišku atsakė Administracijai ir informavo, kad kelio ženklai, kaip ir kiti kelio elementai, yra suprojektuoti ir įrengti vykdant valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 229 Kėdainiai-Aristava-Cinkiškiai ruožo nuo 21,178 km iki 23,298 km kapitalinį remontą ir atitinka kelių statybos techninius reikalavimus.

Naudotis keliais galima tik tokiomis transporto priemonėmis ar jų junginiais, kurios neviršija susisiekimo ministro 2002-02-18 įsakymu Nr. 3-66 patvirtintų didžiausiųjų leidžiamų naudojamis keliais transporto priemonių ar jų junginių techninių parametrų, įskaitant žemės ūkio ministro 2008 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 3D-373 patvirtintus traktorių ir savaeigių mašinų didžiausiuosius leidžiamus parametrus.

Jeigu transporto priemonės ar jų junginių techniniai parametrai su krovinium ar be jo yra didesni (bent kiek) už didžiausiuosius leidžiamus, tai naudotis keliais tokiomis transporto priemonėmis ar jų junginiais galima Kelių įstatymo 20 str. nustatyta tvarka, gavus kelio savininko sutikimą. Vieno važiavimo metu gali būti naudojamas tik vienas atitinkamas sutikimas naudotis valstybinės reikšmės keliais, važiuojant didžiagabarite ir (ar) sunkiasvore transporto priemone. Prie atsakymo pridėta traktorių ir savaeigių mašinų ar jų junginių leidžiamus gabaritus (b. l. 74).

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Sprendimo, kuriuo, vadovaujantis įvykusio Eismo saugumo komisijos posėdžio medžiaga bei įvertinus Prašymo turinį, buvo nuspręsta Prašymo netenkinti. Dėl to Komisija sprendžia, kad nagrinėjamu atveju atsakovų veikimas ir su jais susijusių klausimų išsprendimas yra sietinas su institucijos veikimu viešojo administravimo srityje, todėl jų veiklai yra taikytinos VAĮ normos (*teisės akto redakcija, galiojanti nuo 2024-01-01*).

Komisija pažymi, kad pareiškėjas prašo panaikinti Sprendimą ir Protokolinią nutarimą. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, jog VAĮ nėra nustatyta, keliuose rašytiniuose dokumentuose turi būti išdėstytas administracinio akto pagrindimas (jo turinys) ir pats sprendimas dėl nustatytų ar suteiktų teisių, t. y. nereikalaujama, kad administracinis sprendimas būtų surašytas vientisame dokumente, o papildomos dokumentacijos buvimas lemia, kad ginčijamas sprendimas yra grindžiamas objektyviais duomenimis, kurie yra sudėtinė ginčijamo sprendimo dalis (pvz., 2009-04-06 nutartis administracinėje byloje Nr. A438-426/2009, 2011-03-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A575-651/2011, 2011-05-19 nutartis administracinėje byloje Nr. A442-1411/2011). Nagrinėjamu atveju ginčijamas Administracijos direktoriaus Sprendimas yra priimtas remiantis Protokoliniu nutarimu, kuris laikytinas sudėtine Sprendimo dalimi, tačiau atskirai (kaip dokumentas) negali būti atskiru ginčo dalyku Komisijoje. Vertindama Sprendimo teisėtumą, Komisija Protokoliniame nutarime nurodytus argumentus vertins kaip Sprendimo motyvuojamąją dalį.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja, Kelių įstatymas, Taisyklės, VAĮ.

Atsakovė, nagrinėdama pareiškėjo Prašymą bei priimdama Protokolinią nutarimą, veikė kaip viešojo administravimo subjektas, todėl privalėjo vadovautis iš gero administravimo principo kylančiais imperatyvais (šis principas įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (žr. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d. nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.), iš kurių išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, privalo dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAĮ 2 str. 5 d.). Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatyta specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens. Kai administracinis sprendimas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, sprendimo pasirašymui prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje (VAĮ 10 str. 5, 6 d.).

Kitaip tariant, viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

Skundžiamo Sprendimo ydingumą lemia tai, kad viešojo administravimo subjektas netinkamai kvalifikavo pareiškėjo prašymą, t. y. pareiškėjas ne kvestionavo kelio ženklų įregimą, o pateikė savarankišką reikalavimą, t. y. panaikinti kelio ženklavimą. Todėl viešojo administravimo subjektas, priimdamas neigiamą sprendimą, privalėjo tinkamai motyvuoti dėl galimybių kelio ženklavimą panaikinti ir teisiškai pagrįsti.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas VAI 8 str. 1 d. nuostatas (redakcija, galiojusi iki 2020-11-01, iš esmės atitinka ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusio VAI 10 str. 5 d. 5, 6 p. nuostatas) yra ne kartą pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011-06-27 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011; 2014-03-25 išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014*). VAI keliamų administraciniam aktui reikalavimų nepaisymas ir konkrečių teisės normų nesusiejimas su objektyviais duomenimis (faktais) pripažintinas esminiu trūkumu, kai toks pažeidimas ne tik paneigia asmens teisę žinoti teisei priešingos veikos ribas, riboja teises į teisminę gynybą, bet ir ginčui persikėlus į teismą atima pastarajam suprasti bei apsibrėžti bylos nagrinėjimo apimtį, o kartu visapusiškai bei objektyviai išnagrinėti ginčą. Kaip ne kartą akcentavo Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (*žr., pvz., 2015-02-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A³⁹⁸-442/2015; 2012-07-20 nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁴⁴-2366/2012 ir kt.*).

Kaip nustatyta aukščiau, apie ginčijamą Protokolinį nutarimą ir jo turinį pareiškėjas informuotas Administracijos direktoriaus Sprendimu. VAI 10 str. 5, 6 d. įtvirtintos normos siejamos su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

Įvertinus Sprendimo turinį matoma, kad jame nurodyta, kad Eismo saugumo komisijai kelio ženklais panaikinimo buvo nagrinėtas pareiškėjo prašymas, kad bus kreiptasi į AB „Via Lietuva“ pagal kompetenciją išnagrinėti prašymo dalį apie atramų su nukreipiamaisiais ženklais panaikinimo valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. 229 Aristava-Kėdainiai-Cinkiškiai, kad pareiškėjo prašymas netenkinamas. Tačiau Sprendime nėra nurodyta jokių teisės aktų, kuriais būtų grindžiamas Administracijos direktoriaus Sprendimas, nėra nurodytų faktinių aplinkybių, konkrečių argumentų, nėra išdėstyta kokie faktiniai duomenys, rašytiniai įrodymai ar kt. buvo vertinami nagrinėjant pareiškėjo Prašymą, kokie veiksmai (faktinių aplinkybių patikrinimas vietoje ar kt.) buvo atliekami.

Pažymėtina, kad tik atsiliepiame atsakovų papildomas sprendimo netenkinti pareiškėjo prašymą faktinių ir teisinių pagrindų išsamesnis argumentavimas negali būti laikomas tinkamu ir / ar atitinkančiu teisės aktus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, kilus ginčui teisme dėl individualaus administracinio akto, kuris yra be motyvų, tokia aktą priėmusio viešojo administravimo subjekto (atsakovo) pozicija, kad jis atitinkamu procesiniu būdu (atsiliepiame į pareiškėjo skundą ir pan.) bando nurodyti tokio akto motyvus, teismui negali būti pagrindas į tai atsižvelgti, nes, kaip jau buvo minėta, VAI reikalavimai turi būti išpildyti priimant individualų administracinį aktą. Skundžiamo individualaus akto priėmimo motyvų nurodymas teisminio proceso metu (jei jie nėra nurodyti priimtame akte) negali būti vertinamas ir neturi įtakos nemotyvuoto akto teisėtumo ir pagrįstumo vertinimui (*žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013-06-13 sprendimą*

administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2016-12-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A²⁰⁷⁴-146/2016).

VAĮ nustatyta, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Kitaip tariant, sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinoma ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017-11-08 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1833-442/2017, 2018-07-19 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-502/2018). Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teismą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-12-22 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2074-146/2016, 2017-07-28 nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1096-858.2017, 2018-04-18 sprendimą administracinėje byloje Nr. A-871-525/2018).

Nagrinėjamu atveju, Komisija sprendžia dėl atsakovo priimto sprendimo atitikimo minėtiems VAĮ reikalavimams, kadangi bylos nagrinėjimo ribas apibrėžia suformuluotas skundo reikalavimas ir šis dokumentas, šiuo atveju, yra laikytinas administraciniu sprendimu, sukuriančiu tam tikras teises pasekmes pareiškėjui.

Komisija, vertindama Sprendimo turinį, konstatuoja, kad atsakovo priimtas sprendimas neatitinka minėtų VAĮ 10 str. 5 ir 6 dalyje numatytų administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų, kuriuos detalizuoja ir minėta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika.

Komisija kreipia dėmesį į tai, kad ginčijamame Sprendime nėra išsamiai nurodyta teisių ir faktinių pagrindų. Visų pirma, Sprendime be bendros nuorodos į pareiškėjo Prašymą, nedetalizuojant tokio prašymo duomenų, nėra pateikta jokių konkrečių faktinių aplinkybių, kurios turėjo įtakos tokiam administraciniam sprendimui priimti, tik pateikiant tam tikrus pasamprotavimus Eismo saugumo komisijos posėdžio, vykusio 2024-03-21, protokole, prieš priimant Protokolinį nutarimą, ir kurios plačiau nurodytos tik atsiliepime, beje, paminint ir aktualią Kelių įstatymo nuostatą, nurodančią galimai reikšmingą ginčytinos situacijos išsprendimui teisės akto normą, kuri pažymi, jog *sutikimo naudotis keliais nereikia, kai traktoriai ar savaeigė žemės ūkio mašina, kurios matmenys (ilgis, plotis, aukštis) su krovinium ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojamus keliais transporto priemonės ar jų junginio matmenis ir kurių kraštiniai taškai paženklinėti, važiuojama į lauką, iš vieno lauko į kitą lauką ar grįžtama iš jo (20 str. 4 d.)*. Šie duomenys svarbūs apibrėžti Sprendimo faktinį pagrindą ir kartu pagrįsti priimamą sprendimą. Antra, Sprendime nėra pateikta reikiamo ir aiškaus teisinio pagrindimo.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad Sprendimas neatitinka VAĮ 10 str. 5 ir 6 d. įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, priimtas pažeidžiant VAĮ 3 str. įtvirtintą išsamumo principą, motyvai, faktinės aplinkybės nepagrįsta objektyviais duomenimis ir tinkamomis teisės aktų normomis, todėl nustatyta, kad Sprendimo turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai ir sudaro pagrindą panaikinti Sprendimą, kaip nepagrįstą ir neteisėtą. Panaikinus Sprendimą, Atsakovui kyla teisinė pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjo Prašymą ir dėl jo priimti administracinį sprendimą. Skundžiamo teisės akto panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamas buvusi iki ginčijamo teisės akto priėmimo padėtis, t. y. atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ar teisėti interesai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų tvarkos įstatymo (toliau ABTĮ) 94 str.).

Vadovaujantis ABTĮ 94 str. ir Eismo saugumo komisijos nuostatų 13 p., pareiškėjui svarbiu klausimu galutinį sprendimą suteikta teisė priimti Administracijos direktoriui. Pareiškėjas paduotu skundu prašo įpareigoti Kėdainių rajono savivaldybės Eismo saugumo komisiją per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, tačiau, įvertinus teisinį reglamentavimą (Eismo saugumo komisijos nuostatų 13 p.), Komisija daro išvadą, kad pareiškėjo Prašymą iš naujo turi išnagrinėti Administracijos direktorius.

Vadovaudamasi Lietuvos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 str. 4 d., 19 str., 20 str. 1 d. 3 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo M. L. skundą tenkinti.

Panaikinti Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-03-26 sprendimą Nr(*duomenys neskelbtini*) „Dėl pakartotinio atsakymo į 2024-02-14 prašymą“.

Įpareigoti Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktorių priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Daiva Bereikiene

Komisijos nariai

Beata Labutytė

Darius Saveikis